

De voors en tegens van Prévinaire

Een tijdje terug introduceerde de redactie van deze buurtkrant het idee van de Prosper Prévinaire Prijs; een jaarlijks terugkerende prijs voor buurtbewoners die het beste met het Garenkokerskwartier voor hebben. Dat we de prijs vernoemd hebben naar de groot-industrieel (1821-1900) die vlaggaren kookte en textiel verfde aan de Garenkokerskade, daar is blijkbaar verdeeldheid over in de buurt. De Haarlemse textielabrikant was niet eens een echte Haarlemmer. Hij was niet bepaald prettig in de omgang en zijn fabrieken hebben heel wat bodemvervuiling achtergelaten. Daarnaast gaan er stemmen op om Prévinaire alsnog te cancellen omdat hij gebruik zou maken van grondstoffen uit Nederlands-Indië waarmee hij mede verantwoordelijk werd geacht voor de uitbuiting van en de roofofbouw op een voormalige kolonie.

Kun je de man daarvoor verantwoordelijk stellen? Is ons koloniale verleden zoals Multatuli al beweerde in zijn 'Max Havelaar' niet één groot 'in-naam-van-de-Koning'-verhaal? Heeft niet ons hele koninkrijk met haar plunderingen, rooftochten, geweld, onderdrukking en slavernij geprofiteerd en zichzelf verrijkt ten koste van de andere kant van de wereld? En, kun je dat maatschappelijke systeem van toen ophangen aan één import-Haarlemmer die wat privileges genoot?

Wij bij de redactie denken van niet. En, omdat daarover niets geschreven is, kunnen we er niet zoveel over zeggen. We beperken ons graag tot wat er wél is geschreven over de man wiens vader door de Koning is overgehaald om zich in Haarlem te vestigen om zodoende de inwoners van werk te voorzien. En, om de kennis over machinale processen op het gebied van textiel en garen niet over te laten aan België dat zich net onafhankelijk had verklaard.

Voorals in de laatste decennia van de 18e eeuw was onze republiek in grote economische problemen verzeild geraakt door de voortdurende toestand van politieke onrust en oorlog. De overzeese handel en de visserij kwamen in deze periode vrijwel tot stilstand. Dat gold ook voor takken van nijverheid die aangewezen waren op de import en verwerking van grondstoffen. Dat Haarlem weliswaar groeide van ruim 20.000 inwoners in 1795 naar bijna 40.000 inwoners in 1834, had o.a. te maken met grote ontginningsprojecten in de regio, met de aanleg van de eerste spoorlijn van Amsterdam naar Haarlem en met de opzet van grootschalige werkgelegenheidsprojecten van het Rijk en de koning.

En ja, hoewel de textielabriek oorspronkelijk in 1834 werk bood aan 556 werknemers,

zorgde zoonlief Prévinaire ervoor dat duizenden Haarlemmers direct en/of indirect voordeel hadden van de grootindustriële met zijn landerijen, (de bouw van) zijn huizen in de nabijheid, zijn vee, woningen en medische zorg voor zijn werknemers, leveranciers en toeleveranciers. Vergeet niet dat zowat het complete gebied tussen Kinderhuisingel en spoor en tussen Brouwersvaart en Verspronckweg tot het grootgrondgebied van Prévinaire behoorde.

Jazeker, Prosper Prévinaire was een lichtgeraakte, emotionele kerel met woedeaanvallen en driftbuien. De politie was voor hem niet vreemd. Maar, ik kan me voorstellen dat Prosper niet bepaald vrolijk werd van een elitebestuur dat hem decennia lang stelselmatig genegeerd en gedwarsboomd heeft. Omdat hij zijn personeel minder ondermaats betaalde, kon hij met zijn fabrieken uiteindelijk niet opboksen tegen de nog veel lagere kosten van de concurrentie in Drenthe en Twente. Ergens verwachtte Prévinaire zijn hele leven lang wel een bedankje voor zijn grootse investeringen in de lokale economie. In plaats daarvan constateerde het gemeentebestuur in 1838 dat 'ondanks den aanwezigheid van florerende fabrieken de groei van het aantal armen groot was'. De arme stedelijke bevolking zou te zwak zijn om zwaar werk te doen in de textielabrieken. Niet alleen Haarlemmers werkten voor de onderneming van de Prévinaire's, maar ook inwoners van Mierlo (Noord-Brabant) en omstreken. Zijn katoenfabriek werd uiteindelijk in 1918 - ver na zijn dood - geliquideerd.

En dat de Haarlemse industrieel met Belgische roots officieus de uitvinder is van de fluitketel, daar staat tot op de dag van vandaag al helemaal niemand bij stil.

Colofon: René van Steklenborg. Samne de Wolf, Carla van Twuijver, Maarten van de Vaart, Jeroen Wester, Maarten Mosselman en Sanneke Vlam (vormgeving). Buurtcoöperatie Duurzaam Garenkokerskwartier. www.garenkokerskwartier.nl en info@hetzaeltje.nl. Het Zeltje: www.hetzaeltje.nl en info@hetzaeltje.nl.

de garenkoker

www.garenkokerskwartier.nl

Straatkrantverkoper met een droom

Wie boodschappen doet bij de oudste kruidenier van Nederland aan de Spoorwegstraat, kent hem zeker: Straatkrantverkoper Ismaël. Soms wat melancholiek ogend, maar altijd vriendelijk en in voor een praatje.

We ontmoeten elkaar in een lunchroom zodat Ismaël in alle rust zijn verhaal kan vertellen. Geboren in het oosten van de Democratische Republiek Congo werd zijn jeugd overschaduwd door burgeroorlogen en onderdrukking. Een gevaarlijke omgeving voor een geëngageerde jongeman die ervan droomt om advocaat te worden. En dus vertrok hij op 19-jarige leeftijd naar Nederland. Na aankomst in Nederland verbleef Ismaël de eerste 4 jaar in het AZC in Dronten in afwachting van een besluit op zijn asielaanvraag. Gedurende deze periode mocht hij niet werken en was hier het dagelijkse gevaar; de verveling.

Vanuit Dronten vertrok Ismaël naar een klein-schalig opvanghuis in Rotterdam waar hij met een aantal anderen samenwoonde. Tot zijn vreugde werd geregeld dat hij bij de RET aan de slag kon als schoonmaker. Maar 5 jaar later was hier het maximaal aantal verblijfsjaren bereikt en moest hij op zoek naar een andere verblijfplaats.

En zo kwam Ismaël in Haarlem terecht waar Stem in de Stad hem onder zijn hoede nam en hij de Straatkrant mocht verkopen. Een mogelijkheid die hij met beide handen aangreep.

Het dagelijks contact met de mensen maakt dat hij het venten graag doet. Het geeft hem ook een goed gevoel dat de inkomsten daaruit hem in staat stellen in zijn onderhoud te voorzien. Al is het in de zomerperiode, wanneer veel mensen enkele weken weg zijn, soms moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen. Ook het staan de hele dag op dezelfde plek is best zwaar en geeft regelmatig lichamelijke klachten. Op de vraag of een kruk daartegen zou kunnen helpen moet hij lachen: "dat kan toch echt niet!"

Nu 13 jaar later denkt Ismaël niet dat zijn jongensdroom nog uit kan komen. Nederland is een fijn land en de mensen zijn aardig. Haarlem is een mooie rustige stad waar hij op zijn 'vrije' zondag graag fietst. Maar, de tijd dringt. De aanhoudende onzekerheid over zijn toekomst en het vooralsnog niet mogen werken maken hem regelmatig somber.

Op deze lastige dagen geven de vriendelijkheid en steun van zijn 'klanten' hem echter weer nieuwe kracht én het vertrouwen dat hij een volwaardig bestaan in Nederland kan opbouwen. Ismaël wil dan ook graag vermeld zien dat hij heel blij is met onze steun: "Dank allemaal!"

Garenkokerscafé, zondag 14 april 16.00 in Sociëteit Vereniging

Het komende Garenkokerscafé is in Sociëteit Vereniging op Zijlweg 1. Vanaf 16:00 u bent u welkom om met uw burens een drankje te komen doen in de statige grote zaal op de eerste etage. En hoewel de Vereniging terecht trots is op hun monumentale voordeur, kunt u de borrel ook bereiken via de achterkant aan de Burgemeester Sandbergstraat.

Mizee en de koning van de Prévinairestraat

Nicolien Mizee werd in 2019 bij het grote publiek bekend met haar roman 'Moord in de moestuin'. Het werd ook boek van de maand bij De Wereld Draait Door, destijds een bekend tv-programma. Maar ze geldt al sinds haar debuutroman 'Voor God en de Sociale Dienst' in 2000 als geheimtip voor literatuurliefhebbers.

Mizee (59) woonde meer dan tien jaar in de Prévinairestraat, waar ze haar eerste drie boeken schreef. Hoe ze in het appartement boven de Kluswijs belandde, is een verhaal op zich. En bij alle verhalen van Mizee geldt de ijzeren wet - iemand wil iets, dat gaat mis en vervolgens gebeurt er wat anders.

Iemand wil iets, dat gaat mis en vervolgens gebeurt er wat anders

"Ik huurde elders in Haarlem, en het pand werd verkocht - maar dan moest ik wel vertrekken. Als oplossing voor mij zou elders een nieuw appartement gekocht worden, dat ik vervolgens zou mogen huren. Dus ik ben per taxi langs veel huizen gereden, ik

als nu in ieder geval. Nog steeds kom ik graag bij de Kluswijs. En bij Kaptino, ik kocht er een bureaustoel en ze droegen hem vervolgens acht trappen op naar boven naar mijn huis. Ze hebben ook het beste printpapier.

Ik heb de Garenkoker trouwens nog jarenlang rondgebracht, samen met mijn petekind. En illustrator Thé Tjong-Khing bezorgde hem ook."

Nicolien Mizee's Vogelgids

"Kijk eens achter je, in de tuin? Daar smullen twee staartmeesjes van de pinda's in het vogelhuisje. Met beschermconstructie rondom tegen katten, meeuwen en kauwen."

Naast romans, briefbundels uit de serie 'Faxen aan Ger' en een kinderboek schreef ze een vogelgids. Met zelfgetekende vogels, oorspronkelijk bedoeld om de vogeltjes uit elkaar te kunnen houden. "Alleen inheemse vogels hoor, die buitenlandse vogels is geen beginnen aan. Sommige vogels zijn veel

© Tessa Posthuma de Boer

mocht van de makelaar wat uitkiezen. Het appartement in de Prévinairestraat vond ik zó schitterend, dat ik het snel zelf heb kunnen kopen. In de jaren negentig was het nog te betalen.

Uitzicht over de Zijlweg aan de ene kant en de tuinen van de Pieter Kies aan de achterkant. Door alle schuine wanden was het onpraktisch, ik kon niets aan de muur hangen en had ook geen tafel. Maar ik genoot van het huis. Mijn kat Juno struinde over de daken en de tuinen, hij werd alleen af en toe lastig gevallen door een grote witte pluizige terreurkat die ik destijds Osama noemde.

Ik heb Juno eens van angst vier etages naar beneden zien springen, in de brandgang achter de Kluswijs, Hubo, Fixit - of hoe het toen ook heette. Dezelfde aardige jongens

minder zeldzaam dan mensen denken. Neem nou de schitterende ijsvogel, die komt best veel voor. Hij heeft alleen moeite met overleven in strenge winters. Raar voor een vogeltje met zo'n naam. De global warming is inderdaad goed nieuws voor familie ijsvogel."

De koning van de Prévinairestraat

De man die zich gedroeg als de koning van de Prévinairestraat, dat was de huismeester van het appartementencomplex. "Peter verving de lampen op de galerij, besproeide de geveltuintjes, het was echt een manasje van alles. Ontzettend handig."

In *Een licht bewoond eiland* beschrijft Mizee de strubbelingen binnen de VVE van het complex aan de Prévinairestraat. Een fietserrek voor de deur ging niet door omdat een andere bewoner bezwaar maakte tegen het verdwijnen van een parkeerplaats.

Eerkens schrijft over kinderen en opvoeden

© Sanne de Wolf Fotografie

Marilse Eerkens woont en werkt in onze buurt. Ze is een journalist die zich vooral bezig houdt met een uitgesproken onderwerp: kinderen, opvoeding en onderwijs. Over het belang van hechten en over onze ambities voor onze kinderen.

Een missie

Marilse studeerde Sociale Psychologie. "Misschien komt het doordat ik het middelste kind was. Dan ben je een soort tussenpersoon, de bemiddelaar. Daardoor raakte ik gefascineerd door gedrag. Je kijkt steeds naar wat er om je heen gebeurt en hoe mensen zich gedragen. Ik ben ooit voor *J/M ouders* gaan schrijven over kinderen, later als freelancer voor o.a. *De Correspondent*, *Follow the Money* en *Psychologie Magazine*. Op een gegeven moment ging ik naar een congres voor wetenschapsjournalisten wat ging over de invloed van de eerste jaren op de hersenontwikkeling van een kind. Ik leerde daar dat een liefdevolle opvoeding heel belangrijk is voor de opbouw van een sterk 'hersenvundament'. Vanaf dat moment had ik een missie: meer aandacht genereren voor de belangrijke ontwikkeling die kinderen doormaken in de eerste levensjaren."

Geef een baby een basis van vertrouwen

Die missie resulteerde in twee boeken: 'Wat doen we met de baby?' en 'Als ze maar gelukkig worden - wat willen we bereiken met de opvoeding van onze kinderen?'. In dat eerste boek pleit ze voor meer verlov voor

ouders en meer aandacht voor de kwaliteit van de kinderopvang. "Wij zijn een van de weinige landen waar we onze baby heel vroeg naar de crèche brengen. Dat is behoorlijk stressvol voor een baby. Om die stress in goede banen te leiden - en dat is heel wezenlijk voor de ontwikkeling van de hersenen - heb je voldoende leidsters nodig die het kind goed kennen. Dat is vaak moeilijk te organiseren - zeker met het huidige personeelstekort. Je kunt dan beter ouders langer verlov geven vind ik. Dat is minder stressvol voor alle partijen en komt de band tussen ouder en kind enorm ten goede."

Wat voor mens willen we dat ons kind wordt?

Het houdt natuurlijk niet op bij de eerste jaren. Volgens Marilse mogen we best wat ambitieuzer zijn met wat we willen bereiken bij onze kinderen. "Ik heb het dan niet over schoolprestaties maar over waarden en eigenschappen zoals kritisch denken, empathisch zijn, maatschappelijke betrokkenheid en veerkracht. Ik heb zelf gemerkt dat als je daar bewust over nadent, het opvoeden ook leuker wordt. Je legt dan echt een fundament onder de opvoeding. En dan laat je je minder leiden door de waan van de dag. Neem veerkracht. Als je weet dat kinderen ook leren van nare ervaringen word je bijvoorbeeld minder zenuwachtig als ze een keer iets vervelends meemaken. En als je kritisch denken belangrijk vindt dan leg je misschien wat vaker een filosofische vraag op tafel."

Pestvogels in de Hoofmanstraat

"Naast de winkels op de Zijlweg is er nog een bijzonder stukje in het Garenkokerskwartier. We kunnen de vogelgids er weer op naslaan. In de Hoofmanstraat kun je pestvogels tegenkomen. Het blijken geen vervelende, treiterende vogels. De naam komt omdat men vroeger dacht dat ze onheil verspreidden."

Het volgende boek uit de serie 'Faxen aan Ger' verschijnt in mei: 'Ik kus uw handen duizendmaal'.

"Huismeester Peter is later via een soort staatsgreep van het ene moment op het andere door een groepje jonge nieuwe bewoners afgezet. Verschrikkelijk was het."

Toen Mizee een relatie kreeg met haar man Rob, bleek gezelschapsdier Juno moeite te hebben met het wonen in twee huizen. En verliet ze met pijn in het hart het Garenkokerskwartier. "Maar wel wilde ik eerst trouwen, ik wilde mijn eigen stek niet opgeven voor een tijdelijke bevlieging."